

Information till dig som arbetar inom samhällsviktig verksamhet

Ditt arbete påverkas om det blir kris eller krig

Så här kan du förbereda dig

Sverige befinner sig i ett allvarligt säkerhetspolitiskt läge. Som anställd inom samhällsviktig verksamhet är du en viktig del av Sveriges beredskap. Den här informationen handlar om hur ditt arbete kan påverkas om det blir krig – och hur du kan förbereda dig.

Samhällsviktiga verksamheter är grunden för att samhället ska fungera

För att samhället ska fortsätta fungera även vid störningar är vissa verksamheter viktigare än andra. Dessa kallas samhällsviktiga verksamheter. Du som arbetar i en sådan verksamhet är viktig varje dag – och blir extra viktig om det blir krig. Då är det avgörande för Sveriges beredskap att du fortsätter gå till ditt arbete.

Sveriges totalförsvar består av militärt försvar och civilt försvar

Totalförsvaret ska försvara Sverige mot väpnade angrepp och skydda vår säkerhet, frihet och självständighet. Totalförsvaret är därmed beroende av att vissa verksamheter, inom både privat och offentlig sektor, fortsätter att fungera vid krigsfara och krig.

Totalförsvarsplikt gäller alla mellan 16 och 70 år

Totalförsvarsplikten gäller alla som bor i Sverige, från början av det år du fyller 16 till slutet av det år du fyller 70. Plikten innebär att du kan bli skyldig att bidra till totalförsvaret vid fara för krig eller krig genom plikttjänstgöring. Det kan ske genom värnplikt, civilplikt eller allmän tjänsteplikt.

Vid krig påverkas du som anställd – så här kan du förbereda dig!

Om det är krig eller fara för krig behöver vi tillsammans stärka Sveriges försvar. Samhällsviktiga verksamheter ska planera så att de kan fortsätta fungera under alla typer av hot. Om regeringen beslutar om höjd beredskap så kan särskilda lagar och regler börja gälla, även sådana som berör arbetsplatsen.

Ditt anställningsavtal fortsätter att gälla vid krigsfara och krig

När du har ett anställningsavtal är du skyldig att utföra ditt arbete. Det gäller oavsett om det är fred, krigsfara eller krig. Det innebär att du ska fortsätta arbeta hos din arbetsgivare på samma sätt som i fredstid. Det finns dock undantag, exempelvis om du:

- är krigsplacerad med värnplikt hos Försvarsmakten
- är krigsplacerad med civilplikt, till exempel inom räddningstjänsten eller elförsörjningen
- har utbildning och frivilligavtal för en viss roll i totalförsvaret, exempelvis via en frivillig försvarsorganisation.

Förändringar som kan bli aktuella vid krigsfara och krig

Om det blir krig kan dina arbetsvillkor ändras. Exempelvis kan det påverka rätten till medbestämmande, begränsa möjligheten till semester och annan ledighet samt leda till att din arbetstid utökas till 60 timmar per vecka för att upprätthålla nödvändig verksamhet.

Vilka villkor gäller på arbetsplatsen vid krig?

Din arbetsgivare och dina fackliga företrädare kan ge dig mer information om vilka villkor som gäller för just din arbetsplats vid krigsfara och krig.

Bemanningen på din arbetsplats kan påverkas

Om någon av dina kollegor är krigsplacerade med värnplikt eller civilplikt eller har tecknat frivilligavtal kommer de att lämna arbetsplatsen om det blir krig för att bidra till totalförsvaret i en annan roll. Du kan även få nya kollegor på arbetsplatsen som inte arbetar där i fredstid.

Du kan komma att ingå i en krigsorganisation

Din arbetsgivare kan ha en så kallad krigsorganisation, en planering för hur nödvändig verksamhet ska upprätthållas vid krig. Krigsorganisationen kan omfatta all verksamhet hos arbetsgivaren eller enbart vissa delar.

Du som anställd kan komma att ingå i krigsorganisationen – det beror på din roll och vilka uppgifter som ska göras i krig. Du kan även behöva göra andra uppgifter än de du vanligtvis gör. Precis som i fredstid ansvarar arbetsgivaren för att du har den kompetens som behövs för att utföra dina arbetsuppgifter. Oavsett om du ingår i krigsorganisationen eller inte ska du fortsätta att gå till arbetet om det blir krig.

Vad händer på just min arbetsplats om det blir krig?

Det är din arbetsgivares ansvar att informera dig om vad som gäller om det blir krig – till exempel vad du ska göra och var du ska vara.

Det är bra att ha egen beredskap på jobbet

Vid kriser och krig behöver du veta *om*, *hur* och *när* du ska ta dig till arbetet. På samma sätt som att det är bra att ha en krislåda hemma kan du ha en mindre beredskap på jobbet.

Exempel på saker som kan vara bra att ha på jobbet:

- Godkänd id-handling.
- Betal- eller kreditkort och kontanter.
- Hygienartiklar som till exempel tandborste, deodorant och mensskydd.
- Kläder för ombyte.
- Dina mediciner.
- Telefon och laddare.

Vilka skyddsrum finns nära dig?

Det är bra att känna till vilka skyddsrum som ligger nära platser där du ofta vistas – både hemma och i jobbet. Se karta över skyddsrum på mcf.se/skyddsrumskarta.

Vill du veta mer?

mcf.se – mer information om beredskap vid kris, krigsfara och krig från Myndigheten för civilt försvar.

krisinformation.se – samlad krisinformation från svenska myndigheter.

